

А.БАЙТҰРСЫНОВ АТЫНДАҒЫ ҚОСТАНАЙ Өңірлік Университеті
КОСТАНАЙСКИЙ РЕГИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ А.БАЙТҰРСЫНОВА
KOSTANAY REGIONAL UNIVERSITY NAMED AFTER A.BAITURSYNOV

ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ
БАҒДАРЛАМАСЫ
(MINOR)
БИЗНЕСТІҢ ТИІМДІЛІГІ ЖӘНЕ ӨНДІРІСТІ БАСҚАРУ

ДОПОЛНИТЕЛЬНАЯ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ПРОГРАММА
(MINOR)
ЭФФЕКТИВНОСТЬ БИЗНЕСА И УПРАВЛЕНИЕ
ПРОИЗВОДСТВОМ

ADDITIONAL
EDUCATIONAL PROGRAM
(MINOR)
BUSINESS EFFICIENCY AND PRODUCTION
MANAGEMENT

Қостанай, 2023

ӘЗІРЛЕУШІЛЕР/ РАЗРАБОТЧИКИ// DEVELOPERS:

Құрманғалиева Айжан Қасымбекқызы, қауымдастырылған доценттің міндетін атқарушы, экономика ғылымдарының кандидаты / Курманғалиева Айжан Қасымбековна, исполняющая обязанности ассоциированного доцента, кандидат экономических наук / Kurmangalieva Aizhan Kassymbekovna. acting associate professor, candidate of economic sciences

Тастемірова Жанара Асылбекқызы, аға оқытушы, экономика ғылымдарының магистрі / Тастемірова Жанара Асылбекқызы, старший преподаватель, магистр экономических наук / Tastemirova Zhanara Asylbekkyzy, Senior Lecturer, Master of Economic Sciences

Жазықбаева Гүлнара Кешубайқызы, аға оқытушы, экономика ғылымдарының магистрі / Жазықбаева Гүлнара Кешубаевна, старший преподаватель, магистр экономических наук / Gulnara Keshubayevna Zhazykbayeva, Senior Lecturer, Master of Economic Sciences

Ахметқали Таңсұлу Амангелдіқызы, аға оқытушы, экономика ғылымдарының магистрі / Ахметқали Таңсұлу Амангелдіқызы, старший преподаватель, магистр экономических наук / Akhmetkali Tangsulu, Senior Lecturer, Master of Economic Sciences

А.Байтұрсынов атындағы ҚӨУ-дың оқу-әдістемелік кеңес отырысында бекітілді, 11.04.2023 ж. № 4 хаттама

Утвержден на заседании учебно-методического совета КРУ имени А.Байтұрсынова, протокол от 11.04.2023 г. № 4

Published by decision educational and methodical council of the Kostanay regional university named after A. Baitursynov (Protocol № 4 from 11.04.2023)

Курстың қысқаша сипаттамасы / Краткое описание курса / Brief description of the course:

Дамудың белгілі бір кезеңінде кәсіпкер өз бизнесінің тиімділігін бағалауға тырысады. бұл компанияның болжамды даму сценарийін қаншалықты ұстанатынын анықтауға және жаңа бизнес стратегияларын құруға мүмкіндік береді. Бизнесінің тиімділігі компанияның табыстылығын, оның қызметтің нақты кезеңдеріне тән нормативтік сандық көрсеткіштерінің сәйкестігін көрсетеді.

Бизнесінің тиімділігін басқару-бұл компанияның қызметін бақылау мен басқаруды қамтамасыз ететін әдістемелік базаны, көрсеткіштерді, Ақпараттық жүйелер мен процестерді қамтитын кешенді және интеграцияланған шешім.

Бизнес тиімділігінің көрсеткіштері кез-келген кәсіпорынның, өндірістің немесе компанияның тиімділік деңгейін және қаржылық жағдайын анықтауға мүмкіндік береді. Жалпы бизнестің экономикалық көрінісін түсіну үшін негізгі көрсеткіштерді, сондай-ақ оларды талдау мен есептеудің қалай жүргізілетінін білу қажет. Бизнесінің негізгі көрсеткіштері тиімділік деңгейінің критерийлерімен (KPI) анықталады. / На определенном этапе развития предприниматель стремится оценить эффективность своего бизнеса. что позволяет определить, насколько компания следует прогнозируемому сценарию развития и выстраивать новые бизнес стратегии. Эффективность бизнеса отражает успешность компании, соответствие её нормативных количественных показателей, свойственных для конкретных этапов деятельности.

Управление эффективностью бизнеса является комплексным и интегрированным решением, включающим методологическую базу, показатели, информационные системы и процессы, которые обеспечивают контроль и управление деятельностью компании. Показатели эффективности бизнеса позволяют определить уровень эффективности и финансовое состояние дел любого предприятия, производства или компании. Для того, чтобы понимать экономическую картину бизнеса в целом, необходимо знать основные показатели, а также, как производится их анализ и расчет. Основные показатели бизнеса определяются критериями уровня эффективности (KPI). /At a certain stage of development an entrepreneur seeks to evaluate the effectiveness of his business. which allows to determine whether the company follows the projected scenario of development and to build new business strategies. Business efficiency reflects the success of the company, its compliance with the normative quantitative indicators peculiar to the specific stages of activity.

At a certain stage of development an entrepreneur seeks to evaluate the effectiveness of his business. which allows to determine whether the company follows the projected scenario of development and to build new business strategies. Business efficiency reflects the success of the company, its compliance with the normative quantitative indicators peculiar to the specific stages of activity.

Мақсаты/Цель/Aim: қазіргі заманғы өндірістік кәсіпорындарды, инновациялық ағымды басқаруға, салалық көшбасшылыққа және жоғары бәсекеге қабілеттілікке қол жеткізуге қабілетті стратегиялық деңгейдегі мамандарды даярлау /подготовка специалистов стратегического уровня, способных управлять современными

производственными предприятиями, инновационным потоком, достигать отраслевого лидерства и высокой конкурентоспособности /Training of strategic level specialists, capable of managing modern production enterprises, innovation flow, achieving industry leadership and high competitiveness

Оқу міндеттері / Учебные задачи / Learning Objectives:

Кәсіпкерлік қызметті, заманауи статистикалық әдістерді игеру және оларды өндірістік және басқарушылық міндеттерді шешу үшін қолдану.

Освоение предпринимательской деятельностью, современных статистических методов и их применение для решения производственных и управленческих задач.

Mastering business activities, modern statistical methods and their application to solve production and management problems.

Қалыптастыру керек негізгі құзыреттер /Базовые компетенции, которые предстоит сформировать/ Basic competencies to be formed: _

Бизнес - жобаларды әзірлеу және деректерді талдау жөніндегі маманның кәсіпкерлік құзыреттері қалыптастырылады.

Формируются предпринимательские компетенции специалиста по разработке бизнес - проектов и анализа данных.

Entrepreneurial competencies of a specialist in business project development and data analysis are formed.

Оқытудың нәтижелері / Результаты обучения / Learning outcomes:

Үнемді өндірісті басқару әдістері мен құралдарын, жылдам әрекет ететін өндіріс стратегиясын игеру. Ұйымның өндірістік қызметіне инновацияларды тиімді енгізу әдістерін меңгеру. Бизнес-процестерді тиімді басқару жүйесінде экономикалық-математикалық әдістерді қолдану./Освоение методами и инструментами управления бережливого производства, стратегией быстро реагирующего производства. Владение методами эффективного внедрения инноваций в производственную деятельность организации. Применение экономико-математических методов в системе эффективного управления бизнес – процессами./ Mastering of methods and tools of lean production management, strategy of responsive production. Possession of methods of effective introduction of innovations in industrial activity of the organization. Application of economic and mathematical methods in the system of effective management of business processes.

Пәндер /Дисциплины / Disciplines:

1. Бизнесі ұйымдастыру (кредит саны 5, бақылау түрі) / Организация бизнеса (Количество кредитов 5, форма контроля) / Business organization (Number of credits 5, form of control)
2. Инновациялық кәсіпкерлік (кредит саны 5, бақылау түрі) / Инновационное предпринимательство (Количество кредитов 5, форма контроля) / Innovative entrepreneurship (Number of credits 5, form of control)

3. Бизнесітегі инвестициялардың тиімділігі (кредит саны 5, бақылау түрі) /
Эффективность инвестиций в бизнесе (Количество кредитов 5, форма контроля) /
Efficiency of investment in business (Number of credits 5, form of control)

4. Экономикадағы сандық әдістер (кредит саны 5, бақылау түрі) /
Количественные методы в экономике (Количество кредитов 5, форма контроля) /
Quantitative methods in economics (Number of credits 5, form of control)

Еңбек сыйымдылығы / Трудоемкость / Labor intensity: 20 кредит/ 20
кредитов/ 20 credits.

Пререквизиттер / Пререквизиты / Prerequisite: микроэкономика,
макроэкономика, статистика/ микроэкономика, макроэкономика, статистика/
microeconomics, macroeconomics, statistics

**Minimum number of listeners / Минимальное количество слушателей /
Тыңдаушылардың ең аз саны:** 5

**Maximum number of listeners / Максимальное количество слушателей /
Тыңдаушылардың максималды саны:** 80

Пән 1 / Дисциплина 1 / Discipline 1: Бизнесіті ұйымдастыру / Организация
бизнеса / Business organization.

**Пәннің қысқаша сипаттамасы / Краткое описание дисциплины / Discipline
Summary:**

Бизнесіті ұйымдастыру - бұл бизнес саласындағы ұйымдастырушылық және өндірістік-экономикалық қатынастар, тәжірибеде ғылыми тәсілдерді қолдану мүмкіндіктері, сондай-ақ бизнесіті, өз ісін ұйымдастыру саласында, кәсіпкерлік қызметтің басым бағыттары бойынша басқарушылық шешімдер қабылдау механизмі туралы заманауи ғылым. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер заманауи ғылым ретінде бизнесіті ұйымдастырудың принциптері, әдістері мен әдістері, сыртқы орта контекстіндегі заманауи ұйымның мәні туралы білім алады; нақты мақсаттар қоя білу; кәсіпкерлік қызметті дамыту үшін қажетті экономикалық, әлеуметтік және құқықтық жағдайларды анықтау, сондай-ақ бизнесітің ұйымдық құрылымдары, шағын және орта бизнесітің орны мен проблемалары туралы түсінікке ие болады. индустриалды дамыған елдердің экономикасындағы орта бизнес, кәсіпкерлік қызметті мемлекеттік реттеу, бизнесітің экономикалық ақпараттық жүйелері.

Организация бизнеса является современной наукой об организационных и производственно-экономических отношениях в сфере бизнеса, возможностях применения научных подходов на практике, а также механизме принятия управленческих решений в области организации бизнеса, собственного дела, по приоритетным направлениям предпринимательской деятельности.

В результате освоения дисциплины студенты приобретут знания принципов, способов и методов организации бизнеса как современной науки, сущности современной организации в контексте внешнего окружения; умение ставить четкие определенные цели; определять экономические, социальные и правовые условия, необходимые для развития предпринимательской деятельности, а также иметь представление об организационных структурах бизнеса, месте и проблемах малого и

среднего бизнеса в экономике промышленно развитых стран, государственном регулировании предпринимательской деятельности, экономических информационных системах бизнеса.

Business organization is a modern science about the organizational and industrial-economic relations in the field of business, the possibilities of application of scientific approaches in practice, as well as the mechanism of managerial decision-making in the organization of business, own business, on the priority directions of entrepreneurial activity.

As a result of mastering the discipline, students will acquire knowledge of the principles, methods and techniques of business organization as a modern science, the essence of modern organization in the context of the external environment; the ability to set clear-cut goals; to determine economic, social and legal conditions necessary for the development of entrepreneurial activity, and also have an idea about the organizational structures of business, place and problems of small and medium businesses in the economy of industrialized countries, the state regulation of entrepreneurship

Сабақ түрлері / Виды занятий / Types of lesson: дәріс, практикалық сабақ, СӨЖ / лекция, практическое занятие, СРС / lecture, practical lesson, IWS.

Оқытушы / Преподаватель / Teacher Тастемірова Жанара Асылбекқызы, аға оқытушы, экономика ғылымдарының магистрі / Тастемірова Жанара Асылбекқызы, старший преподаватель, магистр экономических наук / Tastemirova Zhanara Asylbekkyzy, Senior Lecturer, Master of Economic Sciences.

Ахметқали Таңсұлу Амангелдіқызы, аға оқытушы, экономика ғылымдарының магистрі / Ахметқали Таңсұлу Амангелдіқызы, старший преподаватель, магистр экономических наук / Akhmetkali Tangsulu, Senior Lecturer, Master of Economic Sciences.

Пән 2 / Дисциплина 2 / Discipline 2: Инновациялық кәсіпкерлік / Инновационное предпринимательство / Innovative entrepreneurship.

Пәннің қысқаша сипаттамасы / Краткое описание дисциплины / Discipline Summary:

Инновациялық кәсіпкерлік студенттерде инновациялық кәсіпкерлік саласында макро деңгейде де (инновациялық процесс теориялары, инновациялық даму тұжырымдамалары, инновациялардың жалпы сипаттамасы), сондай-ақ микро деңгейде де (инновацияларды жүзеге асырудың негізгі факторлары, инновациялық компанияны құру және дамыту, инновациялық стратегияны таңдау, инвестицияларды тарту) білім кешенін қалыптастыруға арналған. Осы курсты оқу нәтижесінде студенттер инновациялық компанияның мінез-құлық үлгілерін жүйелі талдау дағдыларына ие болады, қызметтің әртүрлі аспектілері туралы түсінік алады.

Инновационное предпринимательство призвана сформировать у студентов комплекса знаний в сфере инновационного предпринимательства как на макроуровне (теории инновационного процесса, концепции инновационного развития, общая характеристика инноваций), так и на микроуровне (ключевые факторы осуществления инноваций, создание и развитие инновационной компании, выбор инновационной стратегии, привлечение инвестиций).

В результате изучения данного курса студенты приобретут навыки системного анализа моделей поведения инновационной компании, получат представление о различных аспектах деятельности

Innovative entrepreneurship is designed to form students a set of knowledge in the field of innovative entrepreneurship, both at the macro level (theories of innovation process, concepts of innovative development, general characteristics of innovation) and at the micro level (key factors of innovation, creation and development of innovative company, the choice of innovative strategy, attracting investment).

As a result of studying this course students will acquire skills of system analysis of models of behavior of innovative company, will get an idea about different aspects of.

Сабақ түрлері / Виды занятий / Types of lesson: дәріс, практикалық сабақ, СӨЖ / лекция, практическое занятие, СРС / lecture, practical lesson, IWS.

Оқытушы / Преподаватель / Teacher: Құрманғалиева Айжан Қасымбекқызы, қауымдастырылған доценттің міндетін атқарушы, экономика ғылымдарының кандидаты / Курманғалиева Айжан Касымбековна, исполняющая обязанности ассоциированного доцента, кандидат экономических наук / Kurmangalieva Aizhan Kassymbekovna. acting associate professor, candidate of economic sciences.

Тастемірова Жанара Асылбекқызы, аға оқытушы, экономика ғылымдарының магистрі / Тастемірова Жанара Асылбекқызы, старший преподаватель, магистр экономических наук / Tastemirova Zhanara Asylbekkyzy, Senior Lecturer, Master of Economic Sciences.

Пән 3 / Дисциплина 3 / Discipline 3: Бизнестегі инвестициялардың тиімділігі / Эффективность инвестиций в бизнесе / Efficiency of investment in business.

Пәннің қысқаша сипаттамасы / Краткое описание дисциплины / Discipline Summary:

"Инвестицияларды экономикалық бағалау" пәнін зерделеу кәсіби қызметтің мынадай міндеттерін шешуге ықпал етеді: инвестицияларды экономикалық бағалауды жүргізу негіздерін меңгеру; инвестициялардың тиімділігін талдау әдістерінің кешенін зерделеуді жалғастыру; нақты инвестициялық жобаларды ұйымдастыру және қаржыландыру нысандарын зерттеу; инвестициялық жобалардың тәуекелдерін талдау теориясы мен практикасын зерделеу; процесте қаржылық талдауды қолдану теориясы мен практикасында қол жеткізілген нәтижелерді талқылау нақты инвестициялық жобалардың қаржылық жоспарын іске асыру. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер алған теориялық және практикалық білімдерін өндірістік практикадан өту және практика бойынша есеп дайындау кезінде, сондай-ақ дипломдық жұмыстарды жазу кезінде қолдана алады

Изучение дисциплины «Экономическая оценка инвестиций» способствует решению следующих задач профессиональной деятельности это овладение основами проведения экономической оценки инвестиций; продолжение изучения комплекса методов анализа эффективности инвестиций; исследование форм организации и финансирования реальных инвестиционных проектов; изучение теории и практики анализа рисков инвестиционных проектов; обсуждение результатов, достигнутых в теории и практике применения финансового анализа в процессе реализации финансового плана реальных инвестиционных проектов.

В результате освоения дисциплины студенты смогут применить полученные теоретические и практические знания при прохождении производственной практики и подготовке отчета по практике, а также при написании дипломной работы.

Studying of discipline "Economic estimation of investments" promotes the decision of following problems of professional activity this mastering of bases of carrying out of economic estimation of investments; continuing studying of a complex of methods of the analysis of efficiency of investments; research of forms of the organization and financing of real investment projects; studying of the theory and practice of the analysis of risks of investment projects; discussion of the results reached in the theory and practice of application of financial analysis in process of realization of the financial plan of real

As a result of mastering the discipline, students will be able to apply the theoretical and practical knowledge gained during internships and report writing, as well as during the writing of the graduation thesis

Сабақ түрлері / Виды занятий / Types of lesson: дәріс, практикалық сабақ, СӨЖ / лекция, практическое занятие, СРС / lecture, practical lesson, IWS.

Оқытушы / Преподаватель / Teacher Тастемірова Жанара Асылбекқызы, аға оқытушы, экономика ғылымдарының магистрі / Тастемірова Жанара Асылбекқызы, старший преподаватель, магистр экономических наук / Tastemirova Zhanara Asylbekkyzy, Senior Lecturer, Master of Economic Sciences.

Жазықбаева Гүлнара Кешубайқызы, аға оқытушы, экономика ғылымдарының магистрі / Жазықбаева Гүлнара Кешубаевна, старший преподаватель, магистр экономических наук / Gulnara Keshubayevna Zhazykbayeva, Senior Lecturer, Master of Economic Sciences.

Пән 4 / Дисциплина 4 / Discipline 4: Экономикадағы сандық әдістер / Количественные методы в экономике / Quantitative methods in economics.

Пәннің қысқаша сипаттамасы / Краткое описание дисциплины / Discipline Summary:

"Экономикадағы Сандық әдістер" курсы әлеуметтік-экономикалық процестер, қаржы нарықтары, бизнесті жүргізу шарттары мен нәтижелері туралы мәліметтермен жұмыс істеу үшін қажетті тәсілдер мен құралдарға арналған. Фирманың (немесе елдің ЖІӨ) сату динамикасының тенденциясын анықтауда қалай қателеспеуге болады? Бала тууды ынталандыру саясатының салдарын қалай болжауға болады? Астанадағы пәтерлердің құнын анықтайтын факторларды қалай бағалауға болады? Бәсекелестер бағасының сіздің сатылымыңызға әсерін қалай бағалауға болады және өз бағаңыздың өзгеруінің салдарын қалай болжауға болады? Қалай білуге болады – өнімнің орналасуын өзгерту арқылы қаншалықты қымбат сата аласыз? Жарнама мен сату көлемі қалай байланысты? Сіздің болашақ жалақыңызды қандай факторлар және қандай дәрежеде анықтайды және еңбек нарығында халықтың қай топтары кемсітетінін қалай білуге болады? Курсты оқу нәтижесінде студент экономикалық құбылыстарды бағалау және бизнес пен экономикалық саясатта шешім қабылдау үшін қажетті мәліметтермен жұмыс істеудің негізгі дағдыларын алады. Кейбір типтерді шешуге үйрету.

Курс «Количественные методы в экономике» посвящен подходам и инструментарию, необходимым для работы с данными о социально-экономических

процессах, финансовых рынках, условиях и результатах ведения бизнеса. Как не ошибиться в определении тенденции динамики продаж фирмы (или ВВП страны)? Как спрогнозировать последствия политики стимулирования рождаемости? Как оценить факторы, определяющих стоимость квартир в Астане? Как оценить влияние цен конкурентов на твои продажи и спрогнозировать последствия изменения собственных цен? Как узнать – насколько дороже ты сможешь продавать, изменив позиционирование продукта? Как связаны реклама и объем продаж? Какие факторы и в какой мере определяют твою будущую заработную плату и как узнать, какие группы населения дискриминируются на рынке труда?

В результате изучения курса студент получит базовые навыки работы с данными, необходимыми для оценки экономических явлений и принятия решений в бизнесе и экономической политике. Обучение решению некоторых типичных для экономиста задач в области работы с данными с использованием современных компьютерных программ позволит в дальнейшем понимать результаты расчетов, представленных профессионалами. Наша задача – научиться анализировать данные, иметь навыки обработки данных в компьютерных программах, разбираться в полученных результатах расчетов и не допускать типичных ошибок при их интерпретации.

The Quantitative Methods in Economics course focuses on the approaches and tools needed to work with data on social and economic processes, financial markets, and business conditions and outcomes. How not to make a mistake in determining the trend of firm sales (or the country's GDP)? How to predict the effects of policies to stimulate the birth rate? How to estimate the factors that determine the cost of apartments in Astana? How to estimate the influence of competitors' prices on your sales and predict the consequences of your own prices? How to find out how much more expensive you can sell, having changed the positioning of the product? How are advertising and sales connected? What factors and to what extent determine your future wages and how do you know which groups are discriminated against in the labor market?

The course will provide the student with the basic data skills needed to evaluate economic phenomena and make business and economic policy decisions. Learning how to solve some of the typical data processing tasks for an economist using modern computer programs will enable them to understand the results of calculations presented by professionals in the future. Our task is to learn how to analyze data, to have skills of data processing in computer programs, to understand the results of calculations and not to make typical mistakes when interpreting them.

Сабақ түрлері / Виды занятий / Types of lesson: дәріс, практикалық сабақ, СӨЖ / лекция, практическое занятие, СРС / lecture, practical lesson, IWS.

Оқытушы / Преподаватель / Teacher: Құрманғалиева Айжан Қасымбекқызы, қауымдастырылған доценттің міндетін атқарушы, экономика ғылымдарының кандидаты / Курманғалиева Айжан Касымбековна, исполняющая обязанности ассоциированного доцента, кандидат экономических наук / Kurmangalieva Aizhan Kassymbekovna. acting associate professor, candidate of economic sciences.

Ахметқали Таңсұлу Амангелдіқызы, аға оқытушы, экономика ғылымдарының магистрі / Ахметқали Таңсұлу Амангелдіқызы, старший преподаватель, магистр экономических наук / Akhmetkali Tangsulu, Senior Lecturer, Master of Economic Sciences.